

Provinciale Staten

Toezegging nr. 83

N.a.v. Toetsingskader grote projecten DIP-121: Ik zal ervoor zorgen dat het Toetsingskader grote projecten minstens één keer per twee jaar wordt geëvalueerd. Eenmaal per jaar wordt de aansturing van de grote projecten geëvalueerd en vindt reflectie plaats tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten. Jaarlijks wordt het werken volgens het kader grote projecten geëvalueerd en besproken in Gedeputeerde Staten.

Afdoening:

Met de vaststelling van het Herziene Kader Grote Projecten op 29 september 2023 is vastgelegd: "Om vast te stellen of het Kader Grote Projecten in de praktijk afdoende functioneert wordt iedere twee jaar door Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten gezamenlijk stilgestaan bij de vraag of het Kader Grote Projecten en bijbehorende instrumenten verbetering vragen." Wij dragen zorg dat voor september 2025 een dergelijk evaluatiemoment is georganiseerd. Wij stellen hierom voor deze oudere toezegging, van voor evaluatie en herziening van het kader Grote Projecten, als afgedaan te beschouwen.

Toezegging nr. 120

N.a.v. Statenvoorstel Gebiedsvisie Veerse Meer 2020-2030: Naar aanleiding van Amendement 1 (over waterkwaliteit en Habitatrictlijn) zegt gedeputeerde toe direct na de beschikbaarheid van het rapport van Rijkswaterstaat samen met verantwoordelijke partijen aan de slag te gaan met de uitkomsten van de onderzoeken.

Voortgang januari 2023

Het onderzoek (probleemanalyse) naar de waterkwaliteit van het Veerse Meer loopt nog. De geplande einddatum is oktober 2023.

Voortgang:

Van Rijkswaterstaat hebben wij begrepen dat de rapportage van het waterkwaliteitsonderzoek in december 2023 beschikbaar komt.

Toezegging nr. 122

N.a.v. Statenvoorstel Begroting 2022 en najaarsnota 2021

Ik zeg u toe met het marketing team van de provincie Zeeland te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een Zeeuwse Van Haasteren puzzel."

Afdoening:

Uit navraag is gebleken dat betreffende tekenaar geen puzzels tekent in opdracht. Wij verzoeken u om deze toezegging als afgedaan te beschouwen.

Toezegging nr. 130 – Cultuurbus

N.a.v. Statenvoorstel Begroting 2022 en najaarsnota 2021: Ik zeg u toe te zijner tijd te komen met een voorstel hoe het traject 'cultuurbus' na 2023 voortgezet kan worden.

Voortgang:

Door omstandigheden is de evaluatie vertraagd. In de najaarsnota zit een voorstel voor het beschikbaar stellen van extra middelen voor de cultuurbus. De evaluatie volgt uiterlijk in het eerste kwartaal van 2024.

Toezegging nr. 140

N.a.v. Statenvoorstel Rekenkamerrapport Woonbeleid: Ik beloof u, één jaar nadat we het uitvoeringsprogramma Zeeuwse Woonagenda hebben vastgesteld, t.w. voor de zomer 2023, met PS te reflecteren op de resultaten.

Voortgang:

Na de bespreking van het rekenkamerrapport is vanaf het najaar 2022 hard gewerkt aan de woondeal, welke in februari 2023 is ondertekend. Momenteel wordt gewerkt om de uitvoering van de woondeal en de woonagenda samen te brengen in een samenhangend uitvoeringsprogramma. Dit krijgt vorm als integraal provinciaal volkshuisvestingsprogramma in afstemming met de op te stellen nationale en gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's (zoals in het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting aangekondigd). Als gevolg van het landelijke spoor is het uitvoeringsprogramma van de Woonagenda zoals we dat ten tijde van de bespreking van het rekenkameronderzoek voor ogen hadden vertraagd. Omdat dit provinciale volkshuisvestingsprogramma zijn we afhankelijk van landelijke ontwikkelingen. We voorzien op dit moment dat we in de tweede helft van 2024 dit programma met uw Staten kunnen delen.

In de praktijk gaan de lopende acties en regelingen gewoon door, zoals de aanpak van de bestaande woningvoorraad, de ondersteuning om Zeeuwse gemeenten te helpen bij het maken van kansrijke aanvragen voor het Volkshuisvestingsfonds (actueel zijn projecten in de gemeenten Sluis en Terneuzen) en de regeling gebiedsgerichte aanpak.

Toezegging nr. 141

N.a.v. Statenvoorstel Rekenkamerrapport Woonbeleid: GS zullen nadenken over de suggestie om te komen tot een systeem van huur naar koop en dit bespreken met partners.

Voortgang januari 2023

Brief GS van 17 januari 2023 met voortgangsinformatie ontvangen. Deze toezegging betrof een suggestie om het zogeheten "hamsterhuren" mogelijk te maken. Dit is een regeling die in België bestaat en starters de mogelijkheid biedt eerst de woning een periode te huren en op termijn over te kunnen nemen. Hierover is in oktober 2022 een motie in de 2e Kamer aangenomen met het verzoek aan de regering dit te onderzoeken. Vanuit Zeeland wachten we eerst het resultaat van dit onderzoek af.

Afdoening:

Op 22 augustus 2023 zijn uw Staten per brief bericht over ondersteuning voor koopstarters, waarbij uw Staten is verzocht motie 90 als afgedaan te beschouwen. Deze brief is geagendeerd in de commissie Strategische opgaven van 15 september 2023. Wij verzoeken u om deze toezegging als afgedaan te beschouwen.

Toezegging nr. 145

N.a.v. Jaarstukken 2021 en Voorjaarsnota 2022:

Ik ben als gedeputeerde namens het college aanspreekbaar op de Portefeuille Ouderen Beleid

Afdoening:

Wij werken aan de toekomst van Zeeland, mét Zeeland, vóór Zeeland. Voor Zeeland betekent in deze voor alle Zeeuwen, zowel jong als oud. Aandacht voor zowel jong als oud is daarmee verankerd in onze aanpak en daarmee is ons inziens invulling gegeven aan deze toezegging aan uw Staten. Wij verzoeken u om deze toezegging als afgedaan te beschouwen.

Toezegging nr. 172

Statenvoorstel Omgevingsverordening Zeeland - 182294: GS willen in beeld brengen welke / of er keurmerken zijn die op dezelfde leest geschoeid zijn en daar bij de eerste herziening van de Omgevingsverordening Zeeland op terug komen.

Voortgang:

Dit onderwerp is conform de toezegging opgenomen in de eerste herziening van de omgevingsverordening. Deze wordt geagendeerd voor de vergadering van Provinciale Staten op 15 december 2023.

Toezegging nr. 173 - Leefbaarheid

N.a.v. Statenvoorstellen Begroting 2023 en Najaarsnota 2022 - 213084

GS zullen onderzoeken op welke manier wij ook als provincie structureel inzet kunnen leveren aan leefbaarheid en kunnen bijdragen aan leefbaarheidsinitiatieven in Zeeland. Ik zal de strekking van de ingediende motie leefbaarheid Zeelanddag betrekken en binnen een half jaar, in 2023 hierover terugkomen bij PS.

Voortgang:

Er is nieuw beleid voor leefbaarheid in ontwikkeling, de sociale agenda en het leefbaarheidsfonds. Wij zullen een voorstel voor leefbaarheidsbeleid opstellen en aan u toesturen. Zodat u er daarna er een besluit over kunt nemen.

Toezegging nr. 174

N.a.v. Statenvoorstellen Begroting 2023 en Najaarsnota 2022 - 213084:

Ik zal PS in de tweede helft van 2023 nader informeren over de uitwerking c.q. stand van zaken van de pilots vervoersapps."

Afdoening:

Wij hebben u op 10 oktober 2023 geïnformeerd door middel van een voortgangsrapportage over de Regionale Mobiliteitsstrategie.

Toezegging nr. 175

N.a.v. Statenvoorstellen Begroting 2023 en Najaarsnota 2022 - 213084: Ik zorg dat u een u schriftelijke voortgangsrapportage krijgt op de statusaanvraag Rijksvastgoed m.b.t. ensembles van geschenkwoningen, uiterlijk begin 2023.

Afdoening:

Deze toezegging is onderdeel van motie 74. Wij stellen voor deze toezegging administratief als afgedaan te beschouwen, en de inhoudelijke behandeling te betrekken bij motie 74.

Toezegging nr. 177- Bomenkap

N.a.v. Statenvoorstellen Begroting 2023 en Najaarsnota 2022 - 213084:

Er zal maatwerk geleverd wordt bij mogelijke bomenkap, waarbij rekening wordt gehouden met natuur en landschap, verkeersveiligheid en overleg plaats vindt met de omgeving. Ik wil opnieuw kijken naar situatie bij Aardenburg c.q. casus bomenkap N251.

Afdoening:

Wij hebben u op 19 oktober 2023 geïnformeerd over de stand van zaken bomenkap N251 en N668 n.a.v. actieplan Veilige inrichting bermen.

Toezegging nr. 180

N.a.v. statenvoorstel Onderzoek samenwerking Faunabeheereenheid Zeeland en de Provincie Zeeland – 230645 Ik zal de suggestie om de aanbeveling 'preventieve maatregelen' uit het SIRA-rapport alsnog op te nemen in het Faunabeheerplan, meenemen naar de Faunabeheereenheid.

Afdoening:

Gedeputeerde heeft bij de Faunabeheereenheid (FBE) met nadruk aandacht voor de in het SIRA-rapport genoemde extra aandacht voor 'preventieve maatregelen'. FBE heeft preventieve maatregelen meegenomen in de evaluatie van aflopende faunabeheerplannen en bij het opstellen van nieuwe faunabeheerplannen. **Voorgesteld wordt de toezegging hiermee als afgedaan te beschouwen.**

Toezegging nr. 184

N.a.v. Statenvoorstel richtingennotitie Landelijk Gebied en Stikstof - 201698: gerelateerd aan de beantwoording van art. 44 vragen, nr. 305, inzake onteigening boeren, dat als er documenten zijn omtrent onteigening PS die dan krijgt.

Afdoening:

Gedeputeerde Staten hebben in het Coalitieakkoord opgenomen niet te zullen onteigenen. **Voorstel toezegging hiermee af te voeren.**

Toezegging nr. 185

Statenvoorstel Omgevingsverordening Zeeland - 182294: nagaan of geluid onder water iets is waar wij als provincie een rol spelen.

Afdoening:

Dit onderwerp is opgenomen in de Actualisatie Agenda 2023 op de B-lijst als agendapunt voor komende herzieningen van de Omgevingsvisie en –verordening. In de Actualisatie Agenda 2024 zal de worden beschreven of er ontwikkelingen zijn die aanleiding geven tot aanpassing van visie en/of verordening. Met het opnemen van dit onderwerp op de B-lijst is invulling gegeven aan de toezegging en wordt u verder geïnformeerd over de voortgang op dit onderwerp via de jaarlijkse actualisatie van de Omgevingsverordening.

Toezegging nr. 187

Statenvoorstel Omgevingsverordening Zeeland - 182294: Bij de evaluatie van de Kustvisie zullen wij nagaan of gemeenten de badplaatsen en aandachtgebieden hebben begrensd in hun bestemmingsplan.

Afdoening:

In de evaluatie van de Kustvisie is dit meegenomen in de vraag welke punten gemeenten in de doorvertaling in hun bestemmingsplannen hebben opgenomen. Deze evaluatie is met uw Staten gedeeld en besproken in de commissie Ruimte d.d. 30 juni 2023. Bij de behandeling van de evaluatie is bovenstaande toezegging niet expliciet aan de orde geweest. Om die reden delen wij het opgehaalde beeld hierbij met u.

Voor meerdere aandachtsgebieden geldt dat gebiedsvisies zijn opgesteld, welke zijn doorvertaald in bestemmingsplannen. Meerdere gemeenten zijn ook aan de slag gegaan met procedures om de pijlpilprojecten, dan wel afspraken aangaande specifieke bedrijven in hun bestemmingsplannen te verwerken. Tenslotte zijn er ook gemeenten die geen aanvullende begrenzing voor aandachtsgebieden hebben vastgelegd in het betreffende bestemmingsplan omdat voor deze aandachtsgebieden nog geen gebiedsvisies zijn vastgesteld. In dit kader is ook relevant dat alle gemeenten hebben aangegeven dat op dit moment wordt gewerkt aan omgevingsplannen, gelet op de invoering van de Omgevingswet. Hierin zullen de uitgangspunten van de Kustvisie doorwerken.

Toezegging nr. 189

N.a.v. Statenvoorstel Milieuprogramma 2023-2027 - 253409: Ik zal met de omgevingsdienst bezien op welke manier we de aanpak plastic korrels in het milieu kunnen versnellen, zonder daarbij het lopend proces 'verkenning milieutaken' te doorkruisen.

Afdoening:

Onze inzet is dat bedrijven in de keten zodanige beheersmaatregelen nemen dat morsingen worden voorkomen en dat wat toch gemorst is, wordt opgeruimd. Daarom neemt DCMR het voorkomen van spills van plastic korrels mee als onderwerp voor inspecties bij de bedrijven waar dit relevant is. Dit hebben we ook vastgelegd in het werkplan 2023. Daarnaast zijn gemeenten bevoegd gezag voor een aantal bedrijven in de (transport)keten van plastic korrels. We hebben hen daarom gevraagd om de RUD ook opdracht te geven dit onderwerp bij inspecties mee te nemen. Dit is nu onderwerp van gesprek bij de inbreng van taken voor een robuuste RUD Zeeland. We houden hier aandacht voor.

Toezegging nr. 190

N.a.v. Statenvoorstel Visie op Participatie - 231431: GS zullen zich bij District Antwerpen en op andere plaatsen laten informeren over het concept 'Burgerbegroting' en PS informeren over de bevindingen.

Voortgang:

Medio november 2023 worden uw Staten geïnformeerd over de stand van zaken van de acties uit de Visie op participatie. In deze brief zullen wij ook in gaan op deze toezegging.

Toezegging nr. 192

N.a.v. moties niet behorend bij een agendapunt (over Behoud traditie zeegroenten snijden in Zeeland): Ik heb aan de terreinbeherende organisaties (TBO's) gevraagd maatwerk te leveren, ook dit seizoen, waar dat kan. Het digitale reserveringssysteem voorziet de digitale facilitering daarvan. Het moet wel blijken in de praktijk hoe haalbaar dit is. Komend jaar laten we ook een broedvogelmonitoring uitvoeren door Deltamilieu Projecten. We hebben WUR en NIOZ gevraagd om een peer review uit te voeren naar het rapport van Waardenburg voor het snijden van zeegroenten. Het kan zijn dat hier andere inzichten uit naar voren komen. Ook daar zal ik de Staten over informeren.

Afdoening:

Bij brieven van het College dd 31 maart, 4 april en 26 september is hierop ingegaan. Deze zijn behandeld in de commissie Ruimte van 13 oktober. **Voorstel toezegging afvoeren.**

Toezegging nr. 194

N.a.v. Motie 19 over OV Zeeland: Het college zal het vijf punten plan van de Mobiliteitsalliantie, met betrekking tot het overeind houden van het openbaar vervoer in de landelijke gebieden bestuderen en terugkoppelen naar PS welke voordelen voor Zeeland er benoemd worden.

Voortgang:

We zullen dit punt betrekken in de volgende voortgangsrapportage over de Regionale Mobiliteitsstrategie.

Bestuursperiode 2023 - 2028

Toezegging nr. 2

N.a.v. Statenvoorstel Jaarstukken Provincie Zeeland 2022 – 316737: Ik zal het rapport over zwerfkatten zo spoedig mogelijk met u delen, net voor of net na de zomer 2023"

Afdoening:

Het rapport over zwerfkatten is bij brief van het College dd 18 juli toegezonden aan Provinciale Staten en stond geagendeerd in de commissie van 13 oktober. **Voorstel is daarmee deze toezegging af te voeren.**

Toezegging nr. 3

N.a.v. Statenvoorstel Jaarstukken Provincie Zeeland 2022 – 316737: Om inzicht te geven in hoeveel dieren zijn gedood door jachtaktehouders op basis van een faunabeheerplan van de faunabeheereenheid, zal ik u de cijfers aanleveren m.b.t. het afschot van dieren per diersoort

Afdoening:

De gegevens over fauna zijn bij brief van het College dd 18 juli toegezonden aan Provinciale Staten en stond geagendeerd in de commissie van 13 oktober. **Voorstel is daarmee deze toezegging af te voeren.**

Toezegging nr. 4

N.a.v. Vraag van het lid De Roon (PVV) over aangekondigde excuses Provincie Zeeland inzake het slavernijverleden.

In de woorden die we kiezen voor de excuses op 1 juli zullen we expliciet tot uiting laten komen dat de huidige Zeeuwse inwoners van nu, geen invloed hadden op, of schuld hebben aan de slavernij van toen. Daarbij zullen we ook expliciet tot uiting laten komen dat de huidige bestuurders van nu, geen schuld hebben aan de slavernij van toen.

Afdoening:

De excuses zijn gemaakt met in acht name van de opmerkingen van PS. Er heeft reeds een debat hierover plaatsgevonden in uw Staten. Wij verzoeken u om deze toezegging als afgedaan te beschouwen.

Toezegging nr. 5

N.a.v. vragensessie, vraag van het lid Van den Berge (SGP) over Antwoorden Statenvragen - SGP - Landbouwverkeer tussen S-D en Noord-Beveland - 357 – 329276.

Ik zal de commissie (economie) met een brief inzake landbouwverkeer over de Oosterscheldekering informeren, zodat wij in de commissie met elkaar verder kunnen spreken over dit vraagstuk."

Afdoening:

Inmiddels is door de Provincie Zeeland gezamenlijk met Rijkswaterstaat gesproken met belangenorganisaties ZLTO en Cumela en heeft Rijkswaterstaat een konvoiregeling aangeboden op de Oosterscheldekering. Rijkswaterstaat is bezig om dit uit te werken tot een concreet plan. De Provincie Zeeland verleent hier ambtelijk medewerking aan door informatie over en ervaringen met de konvoiregeling op de Zeelandbrug actief te delen. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op de sector zelf om met deze regeling de illegale passages tot het verleden te laten behoren. Voor wat betreft de konvoiregeling op de Zeelandbrug is de intentie om de konvoiregeling over de Zeelandbrug voorlopig voort te zetten in 2024 en 2025 en hierna te bezien of deze blijft bestaan.

MOTIES

Motie 1 – locaties zonnepanelen (7 juni 2019)

Van 't Westeinde (CDA, mede namens SGP, CU en VVD) met het verzoek aan GS om met de gemeenten in overleg te treden over nadere duiding van art. 2.9 van de Omgevingsverordening 2018 en de bepalingen in het Omgevingsplan m.b.t. de locaties voor zonnepanelen nader aan te scherpen.

Brief GS van 14 juli 2020 met voortgangsinformatie ontvangen, welke geagendeerd is in de commissie SO van 3 september 2020. PS zullen op een later moment verder geïnformeerd worden.

Afdoening:

In aanloop naar het opstellen van de RES, Omgevingsvisie en verordening is dit met gemeenten besproken. Uw Staten hebben op 6 juli 2023 de Omgevingsverordening vastgesteld waarin ook het beleid rond zonnepanelen is opgenomen. Wij stellen hierom voor deze toezegging als afgedaan te beschouwen.

Motie nr. 40 – Religieus Erfgoed

Van den Berge (SGP), mede namens VVD, PvdA CDA, D66, CU, PVV Van Dijk,
over Provinciaal beleid religieus erfgoed

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- De mogelijkheden te bezien voor verbindingen met andere onderwerpen / beleidsterreinen als duurzaamheid, recreatie, leefbaarheid en sociale ontwikkelingen (bijvoorbeeld krimp en groei) in dorpen en stadswijken dit mede ook in relatie tot de Erfgoeddeal;
- Mogelijkheden te onderzoeken voor fondsvorming voor onderzoek en planvorming voor kerkelijke gebouwen;
- Te onderzoeken in hoeverre aansluiting mogelijk is op de erfgoedlijn “Heren en Kerken”;
- Te onderzoeken of een rijksbijdrage in de kosten van het opstellen van een provinciale visie religieus erfgoed tot de mogelijkheden behoort;
- Na het opstellen van de meeste kerkenvisies door de Zeeuwse gemeenten te bezien in hoeverre er de noodzaak is om provinciaal beleid voor het religieus erfgoed op te stellen en Provinciale Staten hierover te informeren.

Voortgang:

In 2024 wordt een uitvoeringsagenda cultuur en erfgoed 2025-2032 voorgelegd ter besluitvorming. Religieus erfgoed zal hier onderdeel van uitmaken. Op 3 november 2023 heeft een zitting op beleid sessie voor erfgoed plaatsgevonden om de commissie bij te praten op het gebied van erfgoed.

Motie nr. 58 – Cultuurbus

Van Hertum (PvdA) mede namens VVD, GL, CU, PvdD, SP, D66, 50PLUS over Cultuurbus
Roepen Gedeputeerde Staten op om:

- Onderzoek te doen naar het verlengen van de Cultuurbusregeling.
- Slimme verbindingen te leggen met andere regelingen als NOP.

Voortgang:

Door omstandigheden is de evaluatie vertraagd. In de najaarsnota zit een voorstel voor het beschikbaar stellen van extra middelen voor de cultuurbus. De evaluatie volgt uiterlijk in het eerste kwartaal van 2024.

Motie 59 - Stop onnodige verlichting

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- Samen met betrokken partijen een plan te maken om onnodige nachtelijke verlichting in Zeeland terug te dringen;
- In dit plan concrete en meetbare doelen op te nemen.”

Voortgang januari 2023:

In het nieuwe milieuprogramma, dat wij begin 2023 aan u voorleggen ter vaststelling, hebben we het thema Licht opgenomen. Eén van de bijbehorende acties is het uitwerken van de motie Stop onnodige verlichting. Naar aanleiding van deze motie onderzoeken wij welke mogelijkheden er zijn om lichthinder terug te dringen en zo duisternis te bevorderen. Op basis van de onderzoeksresultaten maken we samen met betrokken partijen, gemeenten, bedrijven en inwoners, een plan om onnodige nachtelijke verlichting in Zeeland terug te dringen. De betrokken ambtelijke werkgroep start in 2023. Zodra het plan gereed is zullen wij dat plan ter informatie met uw Staten delen. De planning is dat dit in de zomer van 2023 zal zijn.

Voortgang:

Als eerste stap voor het opstellen van het plan van aanpak om lichthinder tegen te gaan, heeft de Provincie samen met HAS Den Bosch de ontwikkeling van nachtelijke verlichting in Zeeland onderzocht (Q1 en Q2 2023). Met deze onderzoeksresultaten is de werkgroep ‘Licht en duisternis Zeeland’ van start gegaan met het formuleren van doelstellingen. In deze werkgroep zijn gemeenten, provincie, waterschap en omgevingsdiensten vertegenwoordigd. Het plan wordt in Q1/Q2 2024 opgeleverd en aangeboden aan de Staten.

Motie nr. 74 – Geschenkwoningen

Van Burg (SGP, mede namens PvdA, VVD, CDA en GL) over Behoud geschenkwoningen Watersnoodramp 1953

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- In het najaar 2022 bij de begrotingsbehandeling met nadere voorstellen naar PS te komen om een aantal geschenkwoningen in Zeeland te behouden en een beschermde status te geven.

Voortgang:

Wij hebben een brief gestuurd namens drie Provincies naar het Ministerie van OCW en de Rijksdienst voor Erfgoed met het verzoek de geschenkwoningen tot monumenten te verklaren.

Motie 76 – Schone Schelde verdrag

"Kool-Blokland (CDA, mede namens VVD, PvdA, Lijst Bosch en GL) over Schone Schelde Verdrag Roept het college van Gedeputeerde Staten op:

- Om bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de betrokken overheden rondom de Westerschelde aan te dringen een Schone Schelde Verdrag op te stellen;
- Provinciale Staten te informeren over het verloop van het opstellen van het Verdrag "

Voortgang:

In onze bestuurlijk contacten met ministerie van IenW en Rijkswaterstaat als Nederlandse vertegenwoordiger in de Internationale Schelde Commissie agenderen we het belang om zo snel mogelijk tot afspraken over reductiedoelstellingen voor verontreinigingen te komen. Signaal van de Nederlandse vertegenwoordigers is dat vergelijkbaar traject voor de Rijn vele jaren heeft geduurd. Tot op heden heeft de ISC afspraken gemaakt over meer monitoring, maar moet het concreet gaan maken van reductieafspraken, zo ver wij weten, nog gaan lopen. Wij zullen hier aandacht bij minister en Rijkswaterstaat voor blijven vragen..

Motie 79 – Stimuleren collectief Particulier Oprachtgeverschap (CPO)

Kool-Blokland (CDA, mede namens VVD en GL) over Stimuleren Collectief Particulier Oprachtgeverschap (CPO).

Draagt het college op:

- Te onderzoeken op welke wijze CPO projecten vanuit provinciaal beleid ondersteund kunnen worden en dit voor de begrotingsbehandeling terug te melden aan Provinciale Staten;
- Om een routekaart ontwikkelen ten behoeve van initiatiefnemers zodat zij goed inzicht hebben welke stappen hen staan te wachten bij een CPO project

Voortgang januari 2023:

Stichting CPOZ is in 2008 met subsidie van de provincie opgericht met als doel om CPO projecten te begeleiden. Daartoe heeft het CPOZ 326.000 euro ontvangen (Bis-budget dat VROM specifiek voor dit doel aan iedere provincie heeft gegeven). Via een samenwerkingsovereenkomst met de provincie is vastgelegd waarvoor dit geld ingezet mag worden. De stichting (uitvoering ligt bij Marsaki) heeft een website met informatie (<https://cpoz.nl>, inclusief een routekaart) over CPO gemaakt en 11 CPO-projecten succesvol begeleid. Hierbinnen zijn 63 woningen voor starters, senioren en doorstromers gerealiseerd. Daarnaast is CPOZ in meerdere of mindere mate betrokken geweest bij 9 projecten die uiteindelijk niet, of niet als CPO gerealiseerd zijn.

Onder de actielijn Complementair Bouwen (Ambitie 2: Kwalitatief complementaire woningbouw) uit de Zeeuwse Woonagenda zullen we:

- de bestaande informatie (routekaart) nog beter toegankelijk maken;
- gemeenten stimuleren om actief met CPO aan de slag te gaan, en onderzoeken of het haalbaar is een bestaand of een nieuw fonds te vullen met middelen van provincie

Afdoening:

Het onderwerp CPO is de afgelopen periode twee maal onder de aandacht gebracht en getoetst bij gemeenten. Het resultaat is dat men nu meer kennis heeft van wat CPO inhoudt en wat daar de voordelen van zijn. De conclusie is ook dat meeste gemeenten zich vooralsnog niet actief willen

inzetten om CPO te stimuleren; CPO is een niche en CPO projecten kosten gemeenten naar verhouding veel tijd in de voorbereiding. Hierbij speelt mee dat de capaciteit bij de gemeenten beperkt is en vanuit de Woondeal de focus op versnelling ligt. De gemeenten die wel actief aan de slag willen met CPO zijn in contact met Marsaki (namens CPOZ) en Rabobank om hier stappen in te zetten.

Gezien het standpunt van de gemeenten en het nichekarakter van CPO zal een financiële regeling voor CPO geen grote betekenis hebben voor de Zeeuwse woningmarkt. Er is daarom twijfel of de inspanning die het kost om zo'n regeling op te zetten in verhouding staat tot de opbrengst. Gelet op de geleverde inspanningen en tijdsinzet, en de reacties van de gemeenten en andere partners is onze indruk dat het CPO geen bijdrage gaat leveren aan de gewenste versnelling in de woningbouwopgave. Om deze reden stellen wij voor hier geen verdere actie op te zetten en verzoeken wij uw Staten deze motie als afgedaan te beschouwen.

Motie 84 – rotonde Wulk

Economie Van der Maas 22-7-2022

"J.A. Rottier (SGP, mede namens VVD, CU en GL), dragen het College van Gedeputeerde op:

- In samenwerking/overleg met het Waterschap Scheldestromen en de gemeente Reimerswaal te onderzoeken of in een plan kan worden voorzien om het kruisen van langzaam verkeer met snel verkeer bij de rotonde Wulk te voorkomen;
- En hierbij een evenredig dekkingsvoorstel te doen vanuit alle drie de partijen."

Afdoening:

Het door u op 19 december 2022 vastgestelde Statenvoorstel N673 - Kredietaanvraag Zanddijk is invulling gegeven aan deze motie.

Motie 85 – Frans model grondzaken

Temmink (GL, mede namens PvdA) over Frans model grondzaken: Verzoeken het College van Gedeputeerde Staten om:

- de aandacht van de rijksoverheid voor bovengenoemde ontwikkeling en problematiek z.s.m. wil verhogen en daarbij de optie van het Franse model meegeven;
- PS op de hoogte te houden van de resultaten in deze.

Voortgang januari 2023:

Mede naar aanleiding van de Nota Grondbeleid starten we een onderzoek naar de (on)mogelijkheden m.b.t. de rol van de overheid op het intervensiëren op de grondmarkt. Hierin zullen we ook het Franse model (SAFER) in betrekken. Wij zullen de uitkomsten van het onderzoek met het Rijk en u delen. Op de 'Zeeuwse Dag in Den Haag' (20 oktober 2022) hebben we dit onderwerp in de themasessie 'Van wie is Zeeland' benoemd.

Momenteel attenderen we het Rijk op de mogelijkheid van de huidige Wet agrarisch grondverkeer (Wag). De Wet agrarisch grondverkeer biedt momenteel nog de mogelijkheid voor het Rijk om een voorkeursrecht te vestigen ten behoeve van de verwerving van landbouwgronden en natuurterreinen (art. 6 Wag). Hiervoor is echter wel vereist dat bij algemene maatregel van bestuur wordt aangegeven wanneer dit voorkeursrecht geldt en voor welke doeleinden het recht wordt gevestigd. Tot op heden is deze amvb nog niet tot stand gekomen.

Voortgang:

Na het vaststellen van de Nota Grondbeleid door uw Staten d.d. oktober 2022 hebben wij een onderzoek ingesteld naar de (on)mogelijkheden mb.t. de rol van de overheid op het intervensiëren op de grondmarkt. Hierbij zullen we ook het Franse model (SAFER) betrekken. Momenteel zit het onderzoek in de afrondende fase. Zodra de resultaten bekend zijn, stellen wij u hiervan op de hoogte.

Motie 87 – groen op bedrijfterreinen

J.J. van Burg (SGP mede namens de PvdA, ProZeeland, CDA, GroenLinks) over bomen en hagen op industrie- en bedrijventerreinen. Zijn van oordeel dat de uitkomsten van de motie uit 2019 verwerkt kunnen in de Omgevingsverordening om een eenduidig beleid te hebben op dit gebied en verdere stappen te maken in de klimaatadaptatie (o.a. hittestress) maar ook biodiversiteit op industrie- en bedrijventerreinen. Bij de eerstvolgende herziening van de Omgevingsverordening aanvullende regels op te stellen om die eenduidigheid te bekrachtigen of concrete afspraken met gemeenten aan de Staten ter informatie toe te sturen

Voortgang januari 2023:

Wij verkennen op dit moment de uiteenlopende mogelijkheden om zowel bestaande als nieuwe bedrijventerreinen klimaatadaptief en natuurinclusief in te richten. Afspraken met gemeenten en inzet van provinciale regels en middelen maken daar deel van uit. De resultaten zullen worden voorgelegd aan PS.

Voortgang:

Dit gebeurt met een aanpassing van de Omgevingsverordening eind 2023. Hierin wordt voorgesteld bij nieuwe bedrijventerreinen te vragen om in omgevingsplannen aan te geven hoe het nieuwe terrein klimaatbestendig wordt ingericht. De definitieve verordening wordt door PS vastgesteld. Bij deze vaststelling wordt deze toezegging afgedaan.

Motie 88 – Cumula-bedrijven

J.J. van Burg en J. van de Velde (SGP mede namens het CDA): Dragen het college GS op om te onderzoeken of in een volgende aanpassing van de Omgevingsverordening – mogelijk medio 2023 i.v.m. invoering nieuwe Omgevingswet – een aparte categorie voor ‘cumula bedrijven’ gemaakt kan worden met bijbehorende definitie van wat dit wel- en niet inhoudt en uitbreidingsmogelijkheden verder te definiëren.

Voortgang januari 2023:

Dit wordt in overleg met brancheorganisatie Cumela nader uitgezocht en zal leiden tot een voorstel bij de eerste actualisatieronde van de nieuwe omgevingsverordening in 2023.

Voortgangsinformatie n.a.v. commissie Ruimte 2 juni 2023:

Een deel van de motie is voldaan met de actualisatie agenda 2023, besproken in de Ruimte 2 juni 2023. Het overige deel van de motie wordt verder uitgewerkt na de zomer 2023, wanneer de concrete uitwerking van de verordening plaats heeft."

Voortgang:

Dit onderwerp is zoals toegezegd opgenomen in de eerste herziening van de omgevingsverordening. Deze wordt geagendeerd voor de vergadering van Provinciale Staten op 15 december 2023.

Motie 89 – Fair Practice

Van Hertum (PvdA, mede namens GroenLinks, PvdD, SP, D66) over inventarisatie van Fair Practice en roepen Gedeputeerde Staten op om:

- Te inventariseren welke knelpunten er zijn voor Zeeuwse culturele instellingen om te werken volgens de "Fair Practice Code"
- Indien organisaties niet werken volgens de Fair Practice Code, te inventariseren wat er nodig is aan financiële of andersoortige ondersteuning om dit alsnog te realiseren.
- Hierover uiterlijk binnen 6 maanden te rapporteren aan PS.

Afdoening:

Wij hebben reeds invulling gegeven aan deze motie. Er is een informatiebrief verzonden naar PS en er is in de najaarsnota een voorstel opgenomen voor extra middelen voor een vijftal organisaties. Wij verzoeken u om deze motie als afgedaan te beschouwen.

Motie 96 – Right to Repair

"Veraart (D66, mede namens PvdA, GL, PvdD en CDA) over Right to repair. Dragen het College van GS op:

- om in 2023 samen met het bedrijfsleven een convenant / intentieverklaring / samenwerkingsovereenkomst op te stellen, waarin afspraken staan om het recht van reparatie een plek te geven in de Zeeuwse economie;
- bij het maken van deze afspraken het bedrijfsleven, de gemeenten en sociale werkvoorzieningen te betrekken;
- na het tekenen van het convenant een campagne op te zetten om dit onder het gehele bedrijfsleven te promoten;
- PS uiterlijk eind 2023 over de voortgang te informeren."

Afdoening

Naar aanleiding van uw motie hebben wij overleg gevoerd met gemeenten en marktpartijen, de Europese richtlijn bestudeerd en hebben wij deze vraag meegenomen in een evaluatie van circulaire economie in Zeeland die wij hebben laten uitvoeren. In het afgelopen jaar hebben zich drie ontwikkelingen voorgedaan, waardoor wij van mening zijn dat een convenant nu niet het juiste middel is en er is bovendien voldoende voortgang is langs andere sporen. In de brief die wij bijvoegen (bijlage 6A) aan deze GS-nota trachten wij u dit nader te duiden. Hiermee verzoeken wij deze motie als afgedaan te beschouwen.

Bestuursperiode 2023 – 2028

Motie 1 – voorkeursrecht agrarische gronden

"Babijn (PvZ) over Geen gebruik voorkeursrecht agrarische gronden, draagt het college op:

- bij het Rijk aan te dringen om af te zien van het voornemen om het mogelijk (wettelijk) voorkeursrecht op agrarische gronden te verankeren voor het Rijk en/of provinciale overheden,
- binnen de provincie Zeeland als provinciale overheid af te zien van dat voorkeursrecht voor gronden met een agrarische bestemming binnen de gebiedsprocessen."

Afdoening:

Op dit moment verkent het kabinet de wettelijke mogelijkheden om een voorkeursrecht te kunnen leggen op grond van een agrarische functie. In reactie op Kamervragen (Brief- voortgang integrale aanpak landelijk gebied, waaronder het NPLG, van 10 februari 2023 – Kamerstuk 34682, nr. 114) heeft minister Van der Wal aangegeven dat zij in overleg gaat met verschillende belangenorganisaties en verwacht dat ze de Kamer na de zomer nader te kunnen informeren over een voorstel. Vooral nog heeft de provincie, als belanghebbende, geen uitnodiging ontvangen om in overleg te gaan met het ministerie. Tijdens dit overleg zullen wij aandringen af te zien om eventueel de wet aan te passen op dit punt. Daarnaast zijn noch de uitkomsten van de overleggen noch van de verkenning op dit moment bekend. Mocht voorgaande overleg of uitkomsten voor het kabinet aanleiding zijn om de huidige Wet voorkeursrecht gemeenten aan te passen, dan zullen wij bij het Rijk aandringen om van dit voornemen af te zien.

Motie 2 – Mantelzorgvriendelijke Werkgever (21-4-2023)

"Babijn (PvZ, mede namens D66) over Mantelzorgvriendelijke Werkgever, draagt het college op:

- De provinciale organisatie op de kortst mogelijke termijn officieel mantelzorgvriendelijk te maken en als bewijs een erkenning aan te vragen, en zich vervolgens bestuurlijk in te zetten om hetzelfde te bewerkstelligen bij alle Zeeuwse gemeenten die nog geen erkenning hebben en het Waterschap."

Afdoening:

We willen een organisatie zijn, waarin mensen zich thuis voelen. Een organisatie die zich richt op de toekomst en uitstraalt dat we samen zoeken naar mogelijkheden, niet alleen buiten de muren van het Provinciehuis, maar dat dit ook binnen het Provinciehuis een vanzelfsprekendheid is. Daar hoort ook bij een aantrekkelijke werkgever zijn voor werknemers met mantelzorgtaken. Wij hebben ook onze Zeeuwse mede-overheden hierop aangesproken.

Een werkgroep is geformeerd met als doel: bewustwording over het onderwerp te verhogen, bekendheid te vergroten t.a.v. de mogelijkheden voor medewerkers en een zo Mantelzorgvriendelijke organisatie te zijn en dit te implementeren.

De toekenning van het certificaat 'Wij werken mantelzorgvriendelijk' vloeit hieruit voort, op 9 november aanstaande krijgt de Provincie Zeeland dit certificaat uitgereikt. **Hiermee is aan de motie van uw Staten invulling gegeven en verzoeken deze dan ook af te voeren.**

Motie 4 – naamswijziging hertogin Hedwigepolder (30-5-2023)

"Hanse (BBB) over naamswijziging Hertogin Hedwigepolder. Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- De huidige naam in stand te laten waardoor de gevoelens van de bevolking en de historie worden gerespecteerd.
- Ook in de toekomst geen nieuwe initiatieven te ondernemen om tot naamswijziging over te gaan"

Afdoening:

Ons college heeft kennis genomen van de wens van de Staten en zal geen initiatieven ondernemen de naam van de Hertogin Hedwigepolder te wijzigen.

Motie 5 – verkeersinfarct Zeeland (16-6-2023)

Geluk (CDA, mede namens VVD, CU, BBB, D66, JA21 en PvdA-GL) over verkeersinfarct Zeeland. Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

- Er alles aan moet doen om het verkeersinfarct in Zeeland verder te beperken;
- In samenwerking met Rijkswaterstaat en andere betrokken instanties een noodplan op te stellen om de verkeersdruk als gevolg van de afsluiting van de Haringvlietbrug te verminderen en de doorstroming te verbeteren;
- Aandacht te blijven schenken aan een goede communicatie en informatievoorziening naar de inwoners, bedrijven, onderwijsinstellingen buiten Zeeland en bezoekers van Zeeland over de afsluiting van de Haringvlietbrug, de genomen maatregelen en alternatieve routes;
- De verkeerssituatie en de effectiviteit van genomen maatregelen regelmatig te evalueren en indien nodig bij te sturen om ook toekomstige projecten goed in beeld te brengen en te zorgen voor goede afstemming tussen alle betrokken partijen, en hieruit lering te trekken voor de toekomst opdat eenzelfde situatie voorkomen dient te worden.

Afdoening:

Provincie Zeeland heeft samen met mede wegbeheerders actief bijgedragen aan een plan van Rijkswaterstaat met verkeersmaatregelen om de hinder als gevolg van de afsluiting van de Haringvlietbrug zoveel mogelijk te beperken. Op onze belangrijkste provinciale wegen heeft de Provincie Zeeland actief incident management toegepast in samenwerking met de Verkeerscentrale Zuid-Nederland van Rijkswaterstaat. Tevens is een aanpassing gedaan in het bedieningsregime van de Zeelandbrug om de doorstroming op de N256 zo goed mogelijk te faciliteren. De verkeerssituatie werd tijdens de afsluiting van de Haringvlietbrug dagelijks gemonitord en geëvalueerd door een operationeel verkeerskundig team, zodat er snel bijgestuurd kon worden. Binnen het Regionaal Verkeersmanagement Team (RVT) is de reistijdvertraging op het Zeeuwse hoofdwegennet achteraf geëvalueerd. Conclusie is dat er geen grote reistijdvertragingen op wegvakken binnen Zeeland opgetreden zijn als gevolg van de afsluiting van de Haringvlietbrug. Uit de evaluaties blijkt dat vooral rondom Zeeland verkeershinder is ontstaan, zoals op de A16, A17 en het noordelijke deel van de N57.

Door het projectteam van Rijkswaterstaat is voorafgaand aan de afsluiting van de Haringvlietbrug een communicatieplan opgesteld. Ook de communicatie afdeling van de Provincie Zeeland was hierbij betrokken. Er is onder andere contact geweest met de Zeeuwse gemeenten, de transport- en toeristische sector, Connexion en de Veiligheidsregio Zeeland. Weggebruikers zijn via diverse communicatiekanalen geïnformeerd over de genomen maatregelen en alternatieve routes en vervoerswijzen.

Zowel Rijkswaterstaat Zee & Delta als de Provincie Zeeland staan de komende jaren voor een grote vervangings- en renovatie (V&R) opgave. Tevens zullen nog grote renovaties plaatsvinden aan andere belangrijke verbindingen in Zuidwest Nederland (buiten Zeeland), die impact kunnen hebben op de bereikbaarheid van Zeeland. Om de bereikbaarheid tijdens werkzaamheden zo optimaal mogelijk te houden en de hinder van de vervangings- en renovatieopgave te minimaliseren, is samenwerking tussen (vaar)wegbeheerders, goede en tijdige communicatie met gebruikersgroepen van de infrastructuur en evaluatie van de effectiviteit van genomen maatregelen bij projecten als de Haringvlietbrug essentieel. In de wetenschap dat hinder nooit geheel kan worden voorkomen en het onderhoud noodzakelijk is om de infrastructuur weer toekomstbestendig te maken. Deels voorziet het huidige Regionaal Verkeersmanagement Team al in deze samenwerking in het afstemmen van (vaar)wegwerkzaamheden en in het uitvoeren van evaluaties. De grote aankomende V&R opgave pleit echter voor een integrale, gezamenlijke wegbeheerder overstijgende hideraanpak, waarbij de Zeeuwse belangen op het gebied van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid voorop staan. De Provincie Zeeland werkt deze hideraanpak momenteel samen met Rijkswaterstaat Zee & Delta en in gesprek met het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat verder uit. Daarbij wordt ook in beeld gebracht welke partijen en middelen er structureel nodig zijn om de gezamenlijke hideraanpak goed vorm te geven. We verwachten u in de voorjaarsnota van 2024 een voorstel te doen voor onze bijdrage aan de hideraanpak.